

LÍNIES DE FUTUR

Planificació 2022 - 2023

2021

Document de l'Estratègia per a la salut sexual i reproductiva

Sumari

1	INTRODUCCIÓ	2
2	EVOLUCIÓ DE L'ESSIR	3
2.1	PRINCIPIS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES	3
2.2	ORGANITZACIÓ	3
2.3	ACTIVITAT DE L'ESSIR	4
3	CONTEXT	7
3.1	PROCÉS PARTICIPATIU	8
3.2	LIVING LAB: CO-RESPONSA(S)BILITAT.	9
3.3	PLA DE SALUT DE CATALUNYA 2021 – 2025	10
3.4	ESTRATÈGIA NACIONAL DE DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS	13
4	PLANIFICACIÓ 2022 – 2023	15
4.1	OBJECTIU I LÍNIES ESTRATÈGIQUES	15
4.1.1	OBJECTIU ESTRATÈGIC	15
4.1.2	LÍNIES ESTRATÈGIQUES	15
4.2	PROJECTES TRACTORS	15
4.3	ELEMENTS TRANSVERSALS	17
4.4	GOVERNANÇA DE L'ESSIR	18

1 Introducció

L'Estratègia de Salut Sexual i Reproductiva (ESSIR) de Barcelona s'ha estructurat a partir de la *Mesura de Govern per promoure la salut sexual i reproductiva a la ciutat de Barcelona* aprovada l'any 2014 i que prenia com a eix central el concepte de salut sexual que promouen l'Organització Mundial de la Salut i la International Planned Parenthood Federation, així com la conceptualització dels drets sexuals i reproductius com a part dels Drets Humans reconeguts en diversos instruments internacionals.

L'Estratègia és una experiència de treball col·laboratiu, de co-producció, de propostes i d'accions en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva que ha estat impulsada transversalment per diferents òrgans de l'Ajuntament: liderada per la Regidoria de Salut, Envel·liment i Cures i la Direcció de Salut amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), i la participació de serveis i departaments de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI; d'entitats socials de la ciutat de l'àmbit de la salut sexual i reproductiva; així com el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB), el Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) i associacions científiques de l'àmbit de la salut sexual i reproductiva.

La Mesura de Govern de 2014 va donar els fonaments per al desenvolupament de l'Estratègia i partia de l'avaluació de la realitat a la ciutat de Barcelona entorn a la salut sexual i reproductiva.

L'experiència de l'ESSIR i els canvis que han anat sorgint en la societat en aquests 7 anys, des de que es va impulsar la Mesura de Govern, especialment amb l'impacte de la pandèmia per la Covid-19 i l'inici proper d'una Estratègia Nacional de Drets Sexual i Reproductius a Catalunya, fan oportuna una revisió i una reorientació de l'Estratègia de Barcelona.

2 Evolució de l'ESSIR

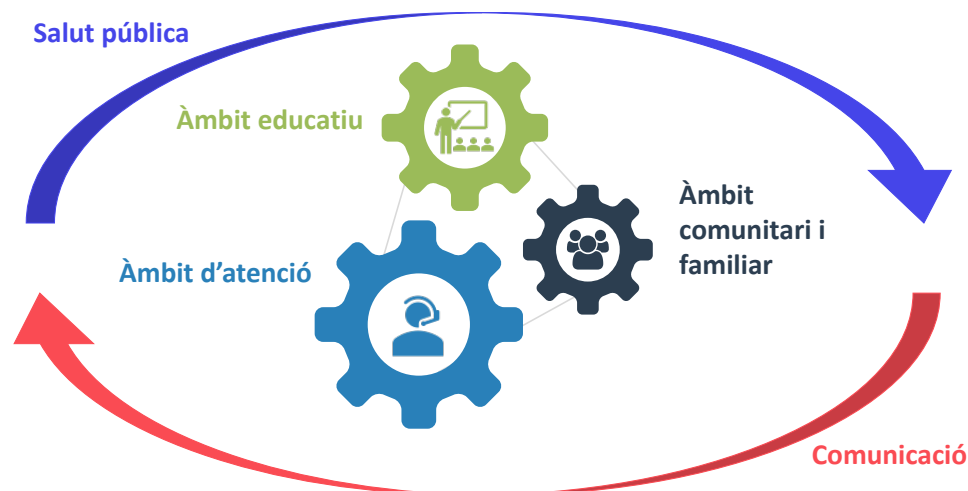
2.1 Principis i línies estratègiques

L'Estratègia s'ha basat en els principis següents:

- Es fonamenta en els Drets Humans i els Drets Sexuals i Reproductius
- Es basa en el coneixement i l'evidència de les dades
- S'orienta a la prevenció de les ITS, de l'embaràs no planificat i la violència sexual.
- Promou el respecte a totes les diversitats (sexuals, funcionals, culturals, ...)
- S'adreça especialment a persones i grups en situació de vulnerabilitat
- Considera les desigualtats i les relacions de poder per a l'anàlisi de la realitat.
- Es fonamenta en el treball en xarxa.
- Té una visió transversal i coherent amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

L'ESSIR s'ha estructurat en torn a 3 línies estratègiques (àmbit educatiu, àmbit comunitari i familiar i àmbit d'atenció) i dues línies transversals (salut pública i comunicació).

Il·lustració 1. Les línies estratègiques i transversals de l'ESSIR

2.2 Organització

L'ESSIR s'ha configurat com una Xarxa i ha comptat amb diversos espais organitzatius per fer operatius els objectius generals. En aquest sentit s'ha organitzat en 4 nivells:

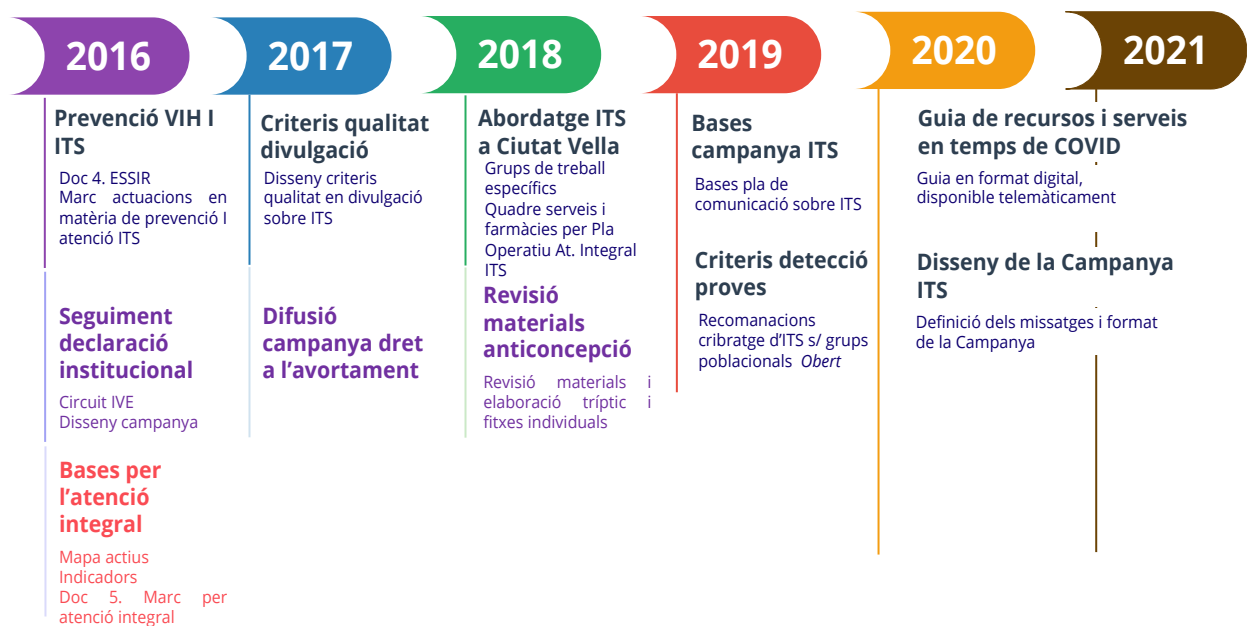
- La **Xarxa** és l'espai ampli de participació, obert a totes les entitats que compleixin el compromís amb els drets sexuals i reproductius. En l'actualitat hi participen 63 entitats i institucions.

- La **Taula** és l'espai de representació institucional i associativa on participen 5 institucions, 8 entitats i 2 societats científiques.
- El **Grup Motor** és l'espai de treball operatiu, integrat per institucions i entitats de la Taula de l'ESSIR. Prepara el pla de treball, dinamitza i fa seguiment de les activitats i proposa i promou els grups de treball específics.
- Els **Grups de Treball** són l'estructura més operativa de l'ESSIR, desenvolupen accions o elaboren propostes d'acció i s'articulen en funció d'objectius operatius.

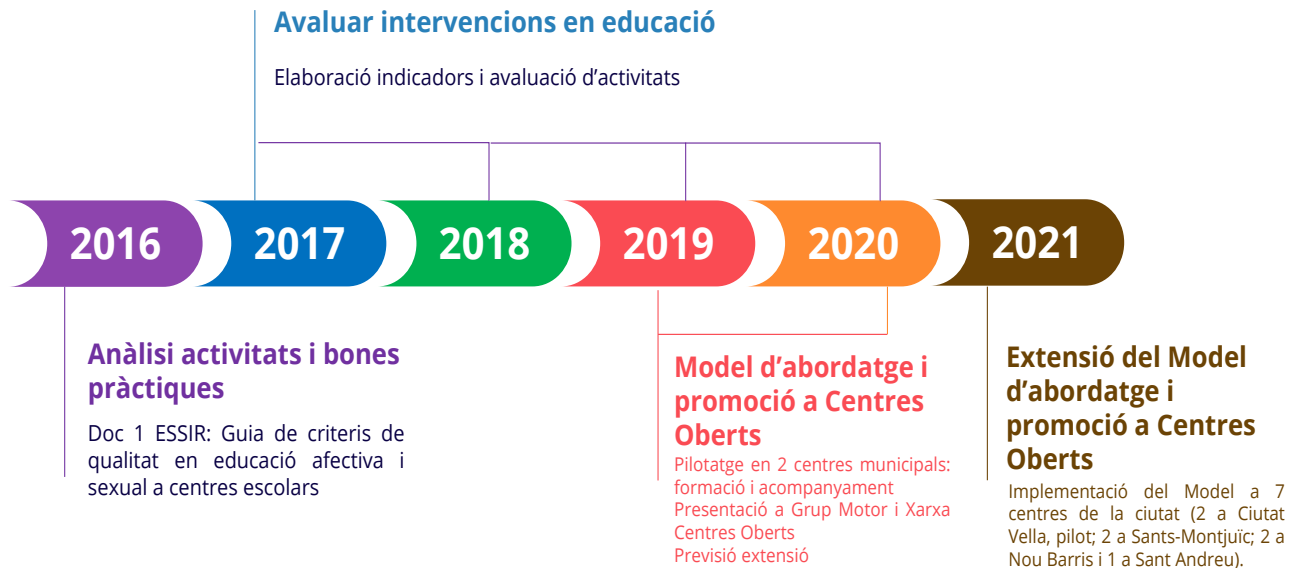
2.3 Activitat de l'ESSIR

L'ESSIR desenvolupa la seva activitat mitjançant els Grups de Treball creats específicament per l'abordatge de temes concrets i mitjançant el Grup Motor. En el període 2020 - 2021, degut a la situació derivada de la pandèmia per la Covid-19, ha estat el Grup Motor qui ha liderat i protagonitzat l'activitat de l'ESSIR, tot generant grups de treball *ad hoc* per les noves activitats que han sorgit.

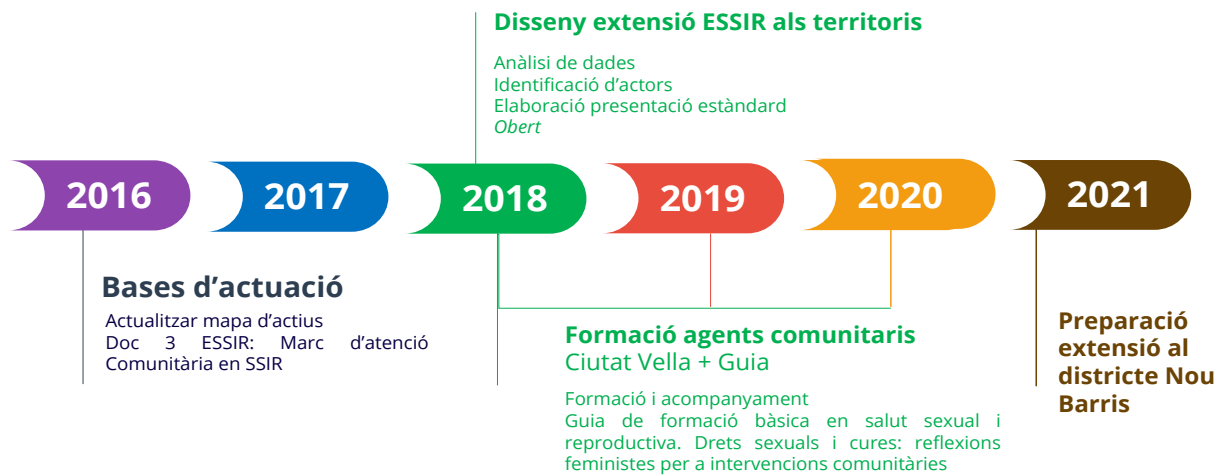
Il·lustració 2. Activitat en l'Àmbit d'Atenció

II-lustració 3. Activitats dels grups de treball en l'àmbit educatiu

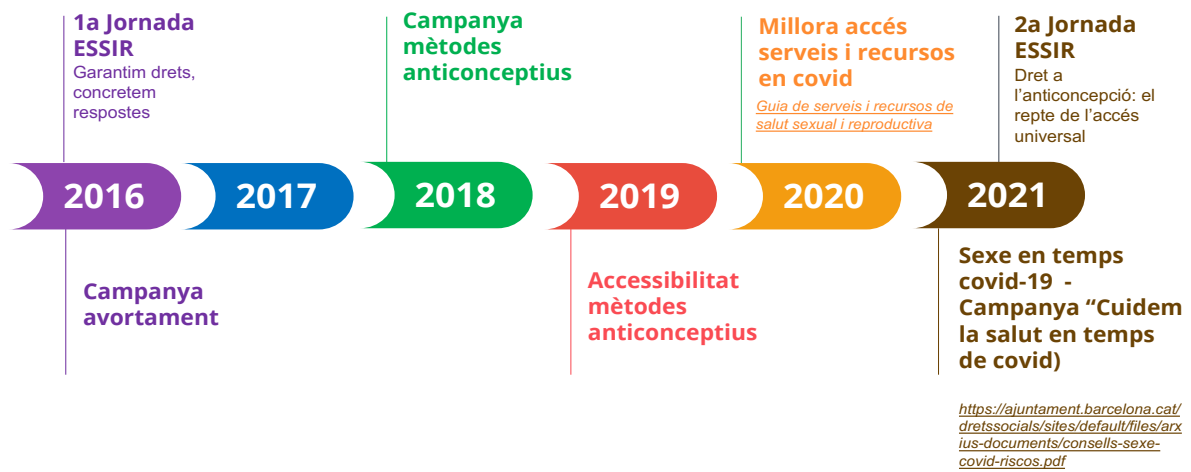

II-lustració 4. Activitats dels grups de treball de l'àmbit comunitari

Paral·lelament s'ha treballat la línia transversal de comunicació que ha donat lloc a diversos materials comunicatius.

Il·lustració 5. Materials i activitats comunicatives

L'any 2021 l'ESSIR ha desenvolupat les activitats següents:

- **Campanya Cuidem la salut sexual. També en temps de Covid.** Campanya amb missatges clau sobre els aspectes més rellevants de la salut sexual en temps de Covid en format web i acompanyat de la *Guia de serveis i recursos de salut sexual i reproductiva* que es va elaborar durant l'any 2020 i que ha anat actualitzant-se d'acord amb l'evolució de l'activitat dels serveis i recursos.
- **2a Jornada ESSIR amb el tema Dret a l'anticoncepció: el repte de l'accés universal.** La jornada es va realitzar en format webinar i que va tenir els següents continguts:
 - Presentació de l'ESSIR
 - Ponència marc a càrrec del Dr. Moazzam Ali, del departament de Salut Sexual i Reproductiva i Recerca de l'OMS, amb el títol «L'accés a l'anticoncepció: perspectiva global».
 - Accés a l'anticoncepció en primera persona: espai en el que van participar joves, dones i professionals sanitàries donant la seva visió sobre l'accés a l'anticoncepció
 - Finalment es tancar la Jornada amb una Taula Rodona sobre «L'estat de la qüestió» amb la participació de representants d'entitats i institucions públiques.
- Elaboració de les **línies de futur de l'ESSIR**: tal i com es descriu en l'apartat següent, durant l'any 2021 s'ha treballat en la proposta de planificació pel període 2022 - 2023 i s'han dut a terme diverses activitats: una jornada de treball al més de juliol; l'elaboració, difusió i recollida i tractament de dades d'un qüestionari; el debat i elaboració dels resultats en el si del Grup Motor.

3 Context

L'any 2021 conflueixen dues situacions en l'ESSIR: per una banda, la constatació del creixement de l'Estratègia, que en nombre d'entitats i institucions participants ha donat un salt qualitatiu des dels inicis; per altra banda, l'impacte de la pandèmia per la Covid-19 sobre la salut i el benestar de les persones i el canvi de paradigma que ha suposat en els serveis i en el treball de les entitats. Per aquest motiu, des del Grup Motor es promou un procés de participació obert a totes les entitats de l'ESSIR per repensar-ne les prioritats d'acció en els propers anys.

En paral·lel, es desenvolupa un projecte participatiu de Living Lab sota el nom *Co-ResponSA(S)bilitat - Cap a un model més sistèmic, col·laboratiu i efectiu per a la promoció de la salut afectivo-sexual*; es presenta i es donen a conèixer les línies del *Pla de Salut de Catalunya 2021 - 2025* que inclou diverses accions en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva; finalment, des de la Generalitat de Catalunya s'impulsa l'*Estratègia Nacional dels Drets Sexuals i Reproductius*.

Tots aquests esdeveniments i projectes influeixen en la proposta final de cara a seguir treballant per la salut sexual i reproductiva a la ciutat de Barcelona.

Il·lustració 6. Elements d'influència en el procés d'elaboració de la Planificació 2022 - 2023

3.1 Procés participatiu

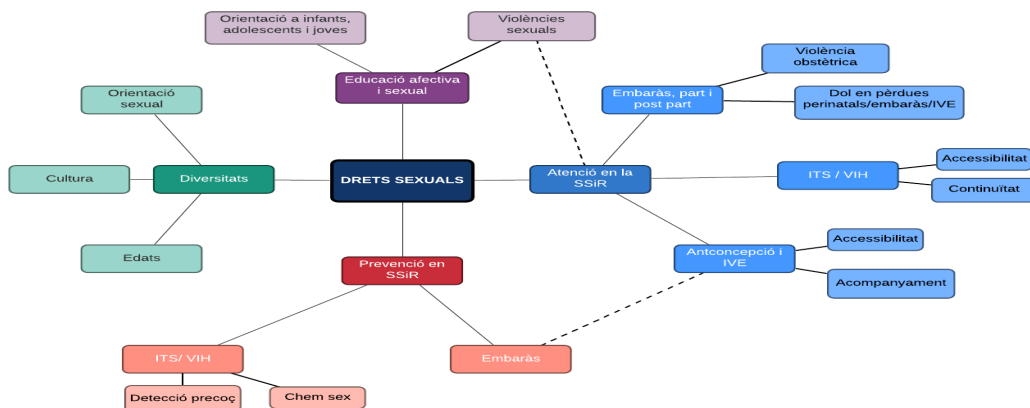
En el procés de reflexió iniciat pel Grup Motor es convoca una sessió de treball durant el mes de juliol 2021, amb 23 participants, on s'identifiquen una sèrie de propostes. A partir de les propostes sorgides a la sessió, s'obre una segona fase de treball que consisteix en l'elaboració i distribució entre totes les entitats i institucions de la xarxa d'un qüestionari amb dos objectius:

- Valorar les propostes sorgides per prioritzar-les.
- Recollir noves propostes

Van respondre al qüestionari 29 persones. El conjunt de les propostes sorgides en les dues fases de treball es poden veure, expressades en forma de mapa, en la il·lustració que hi ha a continuació, que s'han ordenat entorn a 4 grans temes que conflueixen en els Drets Sexuals; que són:

- Les diversitats (sexual i de gènere, cultural, d'edat, funcional..)
- La promoció de la salut sexual i reproductiva
- L'atenció de la salut sexual i reproductiva
- L'educació afectiva i sexual

Il·lustració 7. Propostes sorgides del procés participatiu ESSIR, juliol-setembre 2021

En quant a la valoració de les propostes sorgides en la sessió de treball s'aprecia que les valoracions presenten un ventall de puntuació molt estret, com es pot apreciar a la taula següent, sent la distància màxima entre la puntuació màxima i mínima de 0,83 punts.

Taula 1. Puntuació mitjana de les propostes sorgides a la Sessió de Treball (Questionari, juliol - setembre, 2021)

Propostes	Mitjana
Educació afectiva i sexual	4,76
Violències sexuals	4,69
Drets sexuals	4,66
Diversitat sexual	4,32
Sensibilització envers col·lectius específics	4,29
Prevenció ITS/VIH	4,25
Prevenció de l'embaràs no desitjat/no planificat	4,18
Violència obstètrica	3,93

Dels resultats del qüestionari s'obtenen dades rellevants per a la configuració de les prioritats de l'ESSIR en el futur proper (veure annex 1).

3.2 Living Lab: Co-ResponSA(S)bilitat.

Barcelona CaixaResearch Living Lab és una iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Barcelona i la Fundació "la Caixa", en col·laboració amb el Living Lab de Salut d'IrsiCaixa i ISGlobal per potenciar el Pla Barcelona Ciència. En el marc d'aquesta iniciativa, l'any 2021 un dels projectes ha estat el de la salut afectiva i sexual que es concreta en el projecte *CO-ResponSA(S)bilitat - Per a un canvi de model en la promoció de la Salut Afectivo-Sexual (SAS) a Barcelona* que té com a finalitat dinamitzar una Comunitat de Pràctica o xarxa multiactor a Barcelona amb diferents metodologies i enfocaments innovadors basats en el "system thinking", la ciència oberta i la co-creació durant una fase de reflexió estratègica i una fase operativa.

La participació en aquest projecte ha estat àmplia, tal i com es pot veure en la taula que hi ha a continuació; moltes de les participants han estat organitzacions pertanyents a l'ESSIR i s'han generat propostes de treball que s'han articulat en aquest document amb el Pla de Treball de l'ESSIR, tot creant sinèrgies per assolir els millors resultats.

Fase	Organitzacions	Participants
Fase d'ideació	15	23
Grup Impulsor	10	12
Desenvolupament dels programes	17	33

3.3 Pla de Salut de Catalunya 2021 – 2025

El mes de desembre de 2021 el Govern de la Generalitat aprova el Pla de Salut de Catalunya 2021 - 2025 que presenta una proposta d'actuació estructurada en 4 estratègies:

- Estratègia 1. Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida.
- Estratègia 2. Entorns saludables.
- Estratègia 3. Integració de l'atenció a la salut.
- Estratègia 4. Palanques de canvi transversals.

L'Estratègia 1. Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida és la que contempla els objectius i accions en matèria de salut sexual i reproductiva. Inclou quatre àmbits d'intervenció: salut afectiva, sexual i reproductiva; salut emocional; alimentació i activitat física saludables; i violència. A més s'estructura en dos eixos: criança saludable i salut i benestar des de la infància fins a la vellesa.

Els objectius específics que aborden temes relacionats amb l'àmbit de l'ESSIR són:

Eixos	Objectius per àmbits	
	Salut afectiva, sexual i reproductiva	Alimentació i activitat física i saludable
Criança saludable	1.1.1. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva de les dones i de totes les persones amb capacitat gestant des de la concepció i durant el període perinatal	1.1.3. Promoure l'alletament matern i l'alimentació saludable fins als 3 anys de vida dels infants
Salut i benestar des de la infància fins a la velles	1.2.6. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva a totes les edats, especialment en persones adolescents i joves	
	1.2.15 Millorar la salut afectiva i sexual en la gent gran	

Les accions que es proposen desenvolupar i que han de tenir concreció a nivell de les regions sanitàries són:

Objectiu	Accions
1.1.1. Millorar la salut afectiva, sexual i	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar i implantar un Pla de salut mental perinatal que millori la detecció i l'atenció i ordeni i optimitzi l'ús de recursos existents. Prioritzar les intervencions en els casos de risc detectats en el

Objectiu	Accions
reproductiva de les dones i de totes les persones amb capacitat gestant des de la concepció i durant el període perinatal	<p>cribratge de salut mental durant l'embaràs i fins la setmana sis després del part i per a la detecció de factors de risc relacionats amb l'estat emocional.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Garantir l'aplicació de les recomanacions actualitzades del Protocol de seguiment de l'embaràs per part dels ASSIR i dels hospitals, de forma continuada i intensificant accions per a grups específics. <ul style="list-style-type: none"> • Aplicar el Pla de naixement a tot el territori amb la finalitat de facilitar a les dones la presa de decisions informades sobre el tipus d'atenció que volen en el moment del naixement de la seva criatura. El Pla de naixement s'inclou al Protocol d'atenció i acompanyament al naixement a Catalunya. • Incentivar l'aplicació de plans hospitalaris orientats a l'atenció obstètrica, impulsant una atenció respectuosa per a totes les dones, a la reflexió sobre el millor tracte i els drets de les dones, i a la introducció de la perspectiva de gènere. • Sensibilitzar les professionals en relació a la violència obstètrica. - Homogeneïtzar i millorar l'accés a les tècniques de reproducció humana assistida per a les persones que ho necessiten i avaluar els resultats de les tècniques.
1.1.3. Promoure l'alletament matern i l'alimentació saludable fins als 3 anys de vida dels infants	<ul style="list-style-type: none"> - Promocionar l'alletament i l'alimentació saludable dins del Programa "Infància amb salut", aplicant les noves guies d'aconsellament a les famílies, sobretot per a aquelles que són especialment vulnerables - Consolidar els grups de suport a l'alletament en l'àmbit de l'atenció primària, sobretot en persones en situació de vulnerabilitat i tenint en compte les situacions de diversitat de gènere i de famílies. - Intensificar el treball interdepartamental per afavorir l'organització del temps en relació amb l'alletament matern, en el marc del Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP). - Desenvolupar el sistema d'indicadors de monitoratge de l'alletament per fer seguiment i avaluació de les intervencions mitjançant la incorporació a l'eCAP.
1.2.6. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva a totes les edats, especialment en persones	<ul style="list-style-type: none"> - Crear el Pla de salut sexual i reproductiva amb la finalitat d'assolir un abordatge global i garantir l'exercici efectiu d'aquests drets al conjunt de la població amb perspectiva de gènere i alineada al marc de l'Estratègia nacional de drets sexuals i reproductius. - Fer un pla d'accés i millora de l'anticoncepció per facilitar l'accés equitatiu a l'anticoncepció de llarga durada, i arribar a totes les dones fins als 29 anys, especialment adreçat al col·lectiu de dones en

Objectiu	Accions
adolescents i joves	<p>situació de vulnerabilitat, i a les dones que han fet una interrupció voluntària de l'embaràs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finalitzar i implementar el Protocol d'anticoncepció d'emergència. - Finalitzar i implantar el Pla d'acció enfront del VIH i altres ITS 2021-2030, especialment adreçat als col·lectius joves i població vulnerabilitzada - Elaborar i implantar el Pla d'acció contra les Hepatitis C i B. - Reforçar les intervencions sobre hàbits de vida saludables i salut emocional en l'àrea de salut afectiva, salut sexual i reproductiva dins del Programa "Salut i escola", procurant una implementació territorial equitativa del Programa. - Revisar l'atenció dels serveis d'ASSIR i aconseguir que als adolescents i joves tinguin informació sobre l'accés als serveis i accés als recursos de salut afectiva, sexual i reproductiva. - Millorar l'atenció a les dones amb endometriosis i avançar en el diagnòstic precoç, reforçant el paper de l'atenció primària i comunitària a través dels serveis d'ASSIR i de les seves i seus professionals referents. - Garantir l'equitat territorial amb relació al dret de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs (IVE), procurant una oferta de centres propera a la demanda i revisant l'actual protocol de la IVE. - Iniciar les accions per promoure l'equitat menstrual, amb els objectius de millorar la informació, empoderar a les dones joves i facilitar l'accés a recursos d'higiene sostenibles i que generin el mínim impacte ambiental, com les copes menstruals. - Millorar l'atenció a la salut sexual i reproductiva de les persones trans, reforçant el paper de l'atenció primària i comunitària, a través dels seus professionals referents, en coordinació amb els serveis de Trànsit i els serveis de referència per a la modificació corporal quirúrgica.
1.2.15 Millorar la salut afectiva i sexual en la gent gran	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar actuacions per millorar la salut afectivosexual, conjuntament amb la gent gran. - Enfortir el paper dels serveis d'ASSIR en la promoció dels aspectes relacionats amb la salut afectivosexual de la gent gran i la seva integració a l'activitat comunitària. - Millorar i ampliar la cobertura del cribratge del virus del papil·loma humà per prevenir del càncer de coll uterí.

3.4 Estratègia Nacional de Drets Sexuals i Reproductius

El mes d'octubre de 2021 es publica l'acord del Govern de la Generalitat de Catalunya per la qual es crea la Comissió Interdepartamental d'Impuls i Seguiment de l'Estratègia Nacional de Drets Sexuals i Reproductius (Acord GOV/162/2021, de 19 d'octubre). A proposta de la consellera d'Igualtat i Feminismes, el Govern acorda posar en marxa l'Estratègia nacional de drets sexuals i reproductius que seguirà entre d'altres mesures, les línies estratègiques recollides en el Pla de Govern de la XIV legislatura:

- a) Garantir l'equitat menstrual a través de la distribució gratuïta de productes d'higiene menstrual, especialment els sostenibles mediambientalment, als centres educatius, de formació professional i d'educació especial, i als col·lectius de dones i persones menstruants en situació de pobresa menstrual.
- b) Implementar una educació en sexualitats feminista.
- c) Garantir el dret a la interrupció voluntària de l'embaràs amb equitat territorial i eliminar les barreres vinculades a la situació administrativa o altres circumstàncies que impedeixin fer efectiu aquest dret.
- d) Desenvolupar accions informatives adaptades i de proximitat a tota la ciutadania sobre els procediments mèdics i els tràmits que implica la interrupció voluntària de l'embaràs.
- e) Combatre l'assetjament de grups fonamentalistes contra dones i professionals que accedeixen als centres que practiquen avortaments.
- f) Ampliar l'accés als anticonceptius de llarga durada i avançar cap a l'anticoncepció universal i gratuïta per superar les barreres econòmiques existents.
- g) Vetllar pel dret de les dones a decidir el tipus de part, donant compliment als estàndards que eviten laviolència obstètrica.
- h) Implementar accions per a l'acompanyament en el dol perinatal.
- i) Millorar l'accés a les tècniques de reproducció humana assistida.
- j) Impulsar mesures en l'àmbit laboral vinculades tant a la menstruació com al climateri.
- k) Garantir l'equitat territorial en l'accés als instruments de prevenció d'infeccions de transmissió sexual (ITS) i del VIH, inclosa la profilaxi preexposició (PPrE), i combatre la discriminació i l'estigma que pateixen les persones que viuen amb VIH/SIDA.

ESSIR

Estratègia de Salut Sexual i
Reproductiva de Barcelona

- l) Millorar l'accés als serveis de salut per a persones trans (programa Trànsit) i assegurar l'abastiment dels tractaments hormonal.

- m) Qualsevol altra línia de treball relacionada amb els drets sexuals i reproductius acordada per la Comissió.

Tanmateix, acorda crear la Comissió Interdepartamental per a l'Impuls i el Seguiment de l'Estratègia Nacional de Drets Sexuals i Reproductius, amb l'objectiu d'implementar de manera coordinada, transversal i integral aquesta Estratègia, assegurar els mecanismes per fer-la efectiva, i fer-ne el seguiment i l'avaluació posterior.

4 Planificació 2022 – 2023

4.1 Objectiu i línies estratègiques

4.1.1 Objectiu estratègic

Promoure un model de promoció i atenció a la salut que garanteixi el respecte i compliment dels Drets Sexuals i Reproductius, tenint en compte els diferents determinants que hi influeixen, així com una visió integral de la salut sexual i reproductiva.

4.1.2 Línies estratègiques

Per tal d'estructurar les línies estratègiques es planteja articular dos conceptes que han de confluir per a l'articulació del Pla de Treball: per una banda, les línies d'intervenció de caràcter temàtic que anomenarem **àmbits** i, per l'altra, els espais on es duu a terme la intervenció, que anomenarem **entorns**.

Identifiquem **5 àmbits d'intervenció**:

- **Sexualitats:** orientat a la salut i l'educació afectiva i sexual i la prevenció de les violències.
- **ITS/VIH:** orientat a la promoció i l'atenció de les ITS/VIH.
- **Anticoncepció:** orientat a l'accessibilitat a mètodes.
- **Avortament/IVE:** orientat a la informació i l'atenció.
- **El procés de part:** orientat a l'atenció ginecològica i obstètrica.

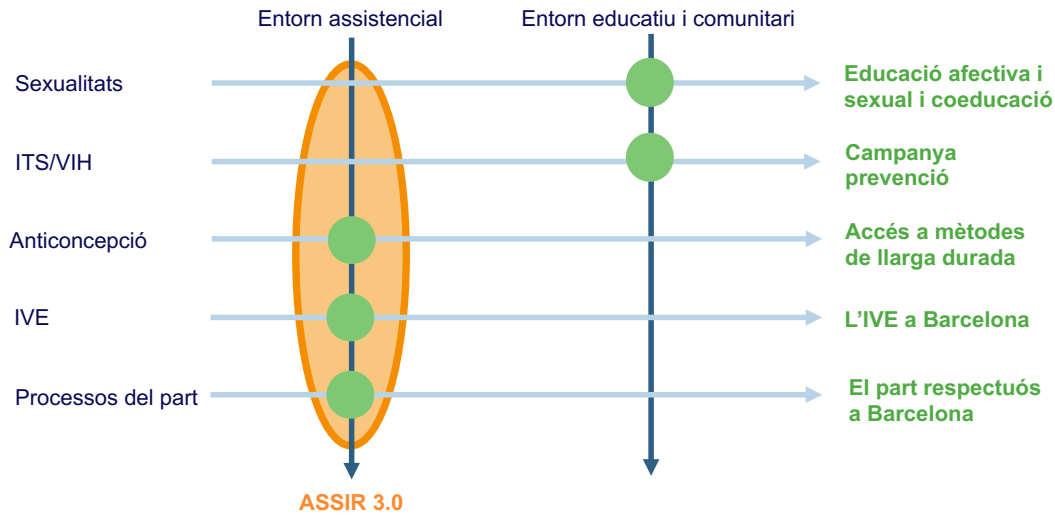
En quant als **entorns** s'identifiquen 2:

- **Entorn educatiu i comunitari:** allà on es dona principalment la prevenció primària.
- **Entorn assistencial:** allà on es dona principalment l'atenció i la prevenció secundària i terciària.

4.2 Projectes tractors

Amb la finalitat d'articular els àmbits i els entorns i operativitzar l'activitat de l'ESSIR per l'any 2022, es planteja la definició de 5 projectes tractors que s'ubiquen en la intersecció dels àmbits i els entorns

II-lustració 8. Projectes tractors: la intersecció d'àmbits i entorns

Els projectes tractors que es proposa desenvolupar són:

- **Sinèrgies de programes d'educació afectiva-sexual i de coeducació:** en la intersecció de l'àmbit sexualitats i l'entorn educatiu i comunitari. A la ciutat de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona fa anys que desenvolupa el programa "Parlem-ne, no et tallis!" d'educació afectiva i sexual i recentment ha començat a desenvolupar un programa sobre relacions saludables i equitatives. Per altra banda, el Consorci d'Educació de Barcelona impulsa el Pla d'Escoles per la Igualtat i la Diversitat que promou models relacionals basats en la igualtat, l'equitat i el respecte, incloent una visió coeducativa i intercultural. Per altra banda, la Generalitat de Catalunya va impulsar el Programa COEDUCA'T durant el curs 2019 - 2020 per incorporar al currículum escolar la coeducació, la visió de gènere i l'educació afectiva i sexual. Aquest projecte tractor té la voluntat de crear sinèrgies entre tots aquests programes i les iniciatives en la mateixa línia de les altres entitats de l'ESSIR, i ampliar-ne la implementació a la ciutat de Barcelona.
- **Campanya de prevenció de les ITS/VIH:** en la intersecció de l'àmbit ITS/VIH i l'entorn educatiu i comunitari. L'ESSIR ha vingut treballant en l'elaboració de consensos sobre criteris per a la prevenció de les ITS/VIH i, també, en materials comunicatius amb una orientació positiva i basada en els drets; aquest projecte tractor té el propòsit de dissenyar les accions que han d'acompanyar la difusió d'aquests materials comunicatius orientats a augmentar el coneixement sobre com accedir als diversos mitjans per a la seva prevenció.
- **Projecte per l'accessibilitat de mètodes anticonceptius de llarga durada:** en la intersecció entre l'àmbit anticoncepció i l'entorn assistencial. En la 2a Jornada ESSIR es va abordar el repte de l'accés universal a l'anticoncepció i es va plantejar l'inici proper d'un

programa d'accés als mètodes anticonceptius de llarga durada per a persones en situació de vulnerabilitat. Aquest projecte tractor té l'objectiu de fer el seguiment de la implementació d'aquest programa i proposar accions per acompanyar-la coordinant els agents per facilitar l'accés de les persones amb major necessitat.

- **Projecte "L'IVE a Barcelona":** en la intersecció entre l'àmbit de l'avortament/IVE i l'entorn assistencial. A la sessió de treball i en els diferents processos de revisió apareix la necessitat d'abordar la situació de les interrupcions voluntàries de l'embaràs a Barcelona des d'una perspectiva dels drets de les dones a prendre la decisió i a ser respectades i acompanyades tant en aquest procés de presa de decisions com durant la interrupció i posteriorment des d'una perspectiva integral, que inclogui la visió sanitària, psicològica, social i legal. Aquest projecte tractor té el propòsit de conèixer i millorar les condicions a les que s'enfronten les dones que volen interrompre l'embaràs, tenint en compte les consideracions legals vigents, l'accessibilitat als serveis de la xarxa pública i el suport que poden rebre en aquest procés.
- **Projecte "El part respectuós a Barcelona":** en la intersecció entre l'àmbit del procés de part, - que inclou l'embaràs, el part i el post-part-, i l'entorn assistencial. En la sessió de treball per definir les línies de futur va sorgir la necessitat d'abordar quin és el tracte i l'atenció que reben les dones durant l'embaràs, el part i el post-part i extirpar aquelles pràctiques que poden rebre el qualificatiu de violència obstètrica. Aquest projecte tractor té inicialment el propòsit de conèixer millor la situació del seguiment i l'assistència al part en els centres de la xarxa pública de la ciutat i elaborar propostes de millora per garantir els drets de les dones.
- **Projecte "ASSIR 3.0":** es planteja com un projecte tractor que aglutini tots els àmbit en la seva confluència amb l'entorn assistencial. Es planteja aquest projecte tractor amb l'objectiu de disposar d'un espai per repensar el funcionament dels ASSIR i elaborar propostes per millorar la seva capacitat d'atenció a les diferents necessitats de la ciutadania, i en concret els recursos, perfils professionals i espais que aquesta atenció requereix.

4.3 Elements transversals

En el desenvolupament d'aquests projectes tractors, l'ESSIR tindrà en compte una sèrie d'elements estratègics, part dels quals s'impulsaran en col·laboració amb l'equip del projecte Living Lab:

- **Participació i co-creació:** des d'una perspectiva de treball en xarxa es preveu la dinamització d'espais de co-creació i contrast, amb participació de persones destinatàries dels projectes i serveis per tal de recollir les seves necessitats i inquietuds i validar els

productes i accions abans de que siguin implantades.

- **Seguiment i avaluació:** tant de les dades epidemiològiques com de les accions de l'ESSIR.
- **Recerca:** un element estratègic per avançar en l'Estratègia de Salut Sexual i Reproductiva és promoure la recerca en aquest àmbit, especialment pel que fa a les metodologies emprades per introduir canvis en les conductes de les persones en els diferents nivells i àmbits d'intervenció.
- **Comunicació:** es valora la necessitat de seguir insistint en aquest element com un eix transversal i estratègic per a tota l'ESSIR.
- **Metodologia de treball:** l'ESSIR s'ha caracteritzat per una metodologia de treball basada en grups de treball amb objectius operatius, amb durada limitada i amb una composició heterogènia que permeti sumar diferents coneixements i sensibilitats. Els grups de treball s'organitzaran entorn els projectes tractors i s'intentarà incorporar noves metodologies que facilitin compartir la informació i treballar de manera asincrònica entre molts agents.
- **Mapa d'actius de Barcelona:** aquesta és una eina que ha estat impulsada per l'Ajuntament de Barcelona i que té la voluntat de ser un espai per compartir les activitats i accions de caràcter comunitari (i fora de la cartera de serveis dels sistemes públics) a partir de la construcció i participació de tots els agents. El mapa és una eina en format web que permet ubicar els actius en el territori i classificar-los per temàtiques. El seu ús per part de les entitats membres de l'ESSIR permetrà conèixer i compartir qui som, on estem i què fem.

4.4 Governança de l'ESSIR

Es planteja mantenir l'estructura de governança de l'ESSIR basada en:

- La **Taula** com espai de participació i presa de decisions.
- El **Grup Motor** com espai de decisió operativa i d'impuls d'iniciatives.
- Els **Grups de Treball** com espais *ad hoc* per dissenyar iniciatives.

En l'àmbit de la governança de l'ESSIR s'identifiquen dos grans objectius per aquest període 2022-23, dels quals es farà seguiment en la Taula i s'encarrega específicament el Grup Motor de impulsar iniciatives que permetin assolir-los:

- Augmentar el nombre d'actors que formen part de l'ESSIR.
- Incrementar la participació dels actors que formen part de l'ESSIR en les activitats i grups de treball.